

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A6-0178/2005

3.6.2005

TUSSENTIJD'S VERSLAG

over het voorstel voor een verordening van de Raad tot oprichting van het
Cohesiefonds
(COM(2004)0494 - 2004/0166(AVC))

Commissie regionale ontwikkeling

Rapporteur: Alfonso Andria

RR\570168NL.doc

PE 355.462v03-00

Externe vertaling

NL

NL

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	8
ADVIES VAN DE BEGROTINGSCOMMISSIE	12
ADVIES VAN DE COMMISSIE VERVOER EN TOERISME	16
PROCEDURE.....	20

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het voorstel voor een verordening van de Raad tot oprichting van het Cohesiefonds (COM(2004)0494 - 2004/0166(AVC))

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel voor een verordening van de Raad tot oprichting van het Cohesiefonds (COM(2004)0494 - 2004/0166(AVC))¹,
- gezien het overeenkomstig artikel 161, tweede alinea van het EG-Verdrag (C6-0000/2005) door de Raad ingediende verzoek om instemming,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 22 april 2004 over de mededeling van de Commissie over het Derde verslag over de economische en sociale cohesie²,
- gezien het verslag van de tijdelijke commissie inzake de beleidsuitdagingen en begrotingsmiddelen in de uitgebreide Unie 2007-2013³ en met name het advies van de Commissie regionale ontwikkeling dienaangaande alsook de mededeling van de Commissie over de Financiële vooruitzichten 2007-2013 (COM(2004)0487),
- gezien het voorstel tot verordening van de Raad houdende algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds (COM(2004)0492 – 2004/0163(AVC))⁴,
- gelet op artikel 75, lid 3 van zijn Reglement,
- onder verwijzing naar het tussentijds verslag van de Commissie regionale ontwikkeling en de adviezen van de Begrotingscommissie en de Commissie vervoer en toerisme (A6-0178/2005),

1. verzoekt de Raad en de Commissie rekening te houden met de volgende aanbevelingen:

- i) is van mening dat de economische, sociale en territoriale cohesie een essentieel en fundamenteel element moet blijven met het oog op de Europese integratie; is derhalve van mening dat het Cohesiefonds ten goede moet blijven komen aan de doelstelling van de Unie inzake de bevordering van de cohesie en de solidariteit tussen de lidstaten;
- ii) vraagt dat, tijdens de nieuwe periode, telkens wanneer er naar economische en sociale cohesie wordt verwezen, er daarnaast ook naar het concept territoriale cohesie wordt verwezen, en dat bijzondere aandacht aan de ontwikkeling van dit

¹ Nog niet gepubliceerd in PB.

² PB C 104 EA van 30.4.2004, blz. 1000.

³ 2004/2209(INI) - A6-0153/2005.

⁴ Nog niet gepubliceerd in PB.

nieuwe concept wordt besteed;

- iii) is van mening dat een politieke oplossing moet worden gezocht voor de gebieden in de Unie die in de toekomst als gevolg van de uitbreiding zullen worden uitgesloten;
- iv) steunt de doelstellingen van het Cohesiefonds en de belangrijkste middelen die worden aangewend om deze doelstellingen te behalen, zoals deze zijn voorgesteld door de Commissie;
- v) verzoekt de financiële middelen van het Cohesiefonds van 18 miljoen euro (voor de periode 2000-2006) op te trekken tot 62,99 miljard euro en een evenwichtige verdeling tot stand te brengen tussen de sectoren milieu en vervoersinfrastructuur die voor subsidie in aanmerking komen, met een zekere flexibele toepassing van de steun van het Fonds;
- vi) preciseert dat de kredieten die in het voorstel voor een verordening worden vermeld, uitsluitend betrekking hebben op de periode die begint met het begrotingsjaar 2007 en louter indicatief zijn totdat een akkoord is bereikt over de financiële vooruitzichten voor de periode 2007 en volgende jaren;
- vii) gaat ervan uit dat, wanneer de volgende financiële vooruitzichten zijn goedgekeurd, de Commissie naargelang het geval de bedragen zal bevestigen die in het voorstel voor een verordening zijn vermeld of zo nodig de aangepaste bedragen ter goedkeuring aan het Europees Parlement en de Raad zal voorleggen, waarbij de verenigbaarheid met de maxima wordt gewaarborgd;
- viii) benadrukt de strategische en prioritaire dimensie van de programmering die tot doel heeft het cohesiebeleid relevanter te maken;
- ix) herinnert aan en onderstreept de rol van het Europees Parlement als autoriteit die voor begrotingskwesties op dit gebied besluiten neemt;
- x) verzoekt de Raad en de Commissie, overeenkomstig artikel 3 van het Financieel Reglement, in de financiële stukken een jaarlijkse opsplitsing te maken van de vastleggingskredieten die de Commissie voorstelt;
- xi) dringt erop aan dat de presentatie van de begroting voor het Cohesiefonds beter en duidelijker wordt door de begrotingslijnen voor elk van de drie begrotingsgebieden, zoals bedoeld in artikel 2 van het voorstel voor een verordening COM(2004)0494, te splitsen;
- xii) herinnert er ten slotte aan dat het Cohesiefonds onder de bepalingen van het Financieel Reglement valt en dringt bijgevolg aan op de eerbiediging ervan.
- xiii) verzoekt de Commissie aan het eind van artikel 2, punt 1, de volgende woorden toe te voegen:

"en gewijzigd bij beschikking nr. 884/2004/EG;"

- xiv) is van oordeel dat, naast de trans-Europese vervoersnetwerken, de projecten om regionale netwerken te verbeteren en ze veilig en operationeel te maken eveneens voor steun uit het Cohesiefonds in aanmerking moeten komen;
- xv) verzoekt de kustvaart, de zeeverbindingen en de kruisverbindingen met de perifere gebieden en kleinere eilanden op te nemen in de verschillende vervoerssectoren die tot het gebied behoren dat voor steun uit het Cohesiefonds in aanmerking komt;
- xvi) verzoekt de Commissie om artikel 2, punt 3, van COM (2004)0494 als volgt te formuleren:
- "acties ter bevordering van de duurzame ontwikkeling met een duidelijke milieudimensie, zoals energie-efficiëntie en hernieuwbare energiebronnen en, op het gebied van vervoer buiten de trans-Europese netwerken om, aan snelwegen gelijkwaardige wegen of hoofdwegen die de Trans-Europese netwerken met elkaar verbinden, spoorvervoer (met inbegrip van rollend materieel), vervoer via de binnenwateren en over zee, multimodaal vervoer en de interoperabiliteit van die vervoerswijzen, de beheersing van de hoeveelheden goederen die over de weg en door de lucht worden vervoerd, schoon stadsvervoer en openbaar vervoer (met inbegrip van rollend materieel en weginfrastructuur voor touringcar- en busvervoer).";
- xvii) verzoekt om in artikel 2 van de verordening een expliciete verwijzing ten behoeve van personen met een handicap op te nemen en dringt erop aan dat door het Cohesiefonds gefinancierde projecten tevens de mogelijkheid bieden om belemmeringen en hindernissen van allerlei aard weg te nemen;
- xviii) is van oordeel dat de definitieve financiële overeenkomst ervoor moet zorgen dat wij in staat zijn het hoofd te bieden aan de politieke uitdagingen van onze tijd, waarvan de belangrijkste de hervorming van het cohesiebeleid is; hiervoor is 0,41 % van het bruto nationaal product (BNP) van de EU het gepaste niveau;
- xix) is van oordeel dat de opschorting van alle of een gedeelte van de financiële hulp van het Fonds in geval van de beslissing, zoals bedoeld in artikel 104, lid 8 van het EG-Verdrag, het voorwerp van een bijzondere beslissing van de Raad moet zijn en niet automatisch mag plaatsvinden, zoals voorzien in het voorstel voor een verordening;
- xx) vraagt dat er wordt gezorgd voor samenhang tussen de projecten die door het Cohesiefonds worden gefinancierd en de projecten die krachtens andere communautaire programma's worden gefinancierd, vooral wat Natura 2000 betreft;
- xxi) verheugt zich over de uitbreiding van de draagwijdte van de bijstand aan energie-efficiëntie en hernieuwbare energie, aangezien hun toepassingspotentieel in de betrokken landen enorm is en de daaruit voortvloeiende voordelen, inclusief verbeterde luchtkwaliteit, het scheppen van nieuwe banen en een betere sociale rechtvaardigheid, van gemeenschappelijk Europees belang zijn;

- xxii) is van mening dat de regels betreffende de grote projecten, die onder de artikelen 38-40 van het voorstel voor een algemene verordening vallen, uitdrukkelijk opgenomen dienen te worden in de verordening betreffende het Cohesiefonds teneinde voor meer transparantie te zorgen;
- xxiii) verzoekt eveneens de financiering van de technische bijstand (onderzoek, evaluaties, expertises, statistieken etc.) volgens artikel 43 van het voorstel voor een algemene verordening uitdrukkelijk op te nemen;
- xxiv) onderstreept de noodzaak om een flexibiliteitsclausule in te lassen in verband met de uitsluiting van subsidiabiliteit van kosten voor de aankoop van terreinen die hoger zijn dan 10% van de totale subsidiabele kosten zoals bepaald in artikel 3, lid 3 van de huidige verordening, om toch de verwezenlijking van projecten mogelijk te maken in gevallen waarin dit percentage ontoereikend is en dit problemen voor de uitvoering kan opleveren; is echter van oordeel dat uitgaven voor de renovatie van sociale huisvesting met het oog op het bereiken van energiebesparingen, de bescherming van het milieu en het verwezenlijken van de doelstelling van sociale cohesie, in aanmerking moeten komen;
- xxv) roept op tot de opschorting van financiering voor projecten die in strijd met de milieuwetgeving van de EU worden ontwikkeld;
- xxvi) verzoekt de Commissie een lijst met indicatieve prioriteiten op te stellen in de programmeringsfase om de resultaten van de projecten te kunnen evalueren, met name vanuit het oogpunt van de kwaliteit, van de doeltreffendheid van de communautaire financiering, alsmede van de bijdrage ervan tot de duurzaamheid op alle door het Cohesiefonds gefinancierde gebieden ;
- xxvii) verzoekt de Commissie het principe van een "premiesysteem" in te stellen opdat de vooruitgang die wordt geboekt door de best presterende lidstaten wordt beloond, vooral op het vlak van een betere evaluatie van gefinancierde projecten, een betere kosten-batenanalyse, innovatie en een bijdrage tot de duurzame ontwikkeling;
- xxviii) oordeelt dat het nuttig zou zijn om de nationale, regionale en plaatselijke bestuursinstanties te ondersteunen bij het beheer van de middelen uit het Cohesiefonds: specifieke begeleidingsmaatregelen en toepassing van het systeem van "best practices";
- xxix) steunt de toepassing van de automatische annuleringsregel (de zogenaamde N+2-regel) in het Cohesiefonds; verzoekt echter om een flexibele toepassing daarvan gedurende de eerste drie jaar van de nieuwe programmeringsperiode;
- xxx) verzoekt de Commissie om rekening te houden met de specifieke kenmerken van de perifere en insulaire lidstaten die voor steun uit het Cohesiefonds in aanmerking komen in het licht van het feit dat zij onder natuurlijke en demografische handicaps te lijden hebben, die resulteren in problemen en verschillen in ontwikkelingsniveau;

2. verzoekt zijn Voorzitter om de voortzetting van het onderzoek met de Raad overeenkomstig artikel 75, paragraaf 3 van zijn verordening en zo nodig te starten met de procedure van overleg met de Raad die is opgenomen in de gemeenschappelijke verklaring van 1975, overeenkomstig artikel 56 van zijn verordening;
3. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

TOELICHTING

1. Basisdoelstellingen van het Cohesiefonds

Het Cohesiefonds¹ is in 1993 bij het Verdrag van Maastricht opgericht, in het kader van de voorbereiding van de economische en monetaire Unie. Om deel te kunnen nemen aan de economische en monetaire Unie moeten de lidstaten hun overheidstekort terugbrengen en hun overheidsschulden onder controle krijgen. Anderzijds moeten minder welvarende landen grote investeringen doen om de meer ontwikkelde buurlanden in te halen en hun groeicapaciteit te vergroten. In dat verband is het Cohesiefonds opgericht om de minder welvarende landen in staat te stellen de convergentiecriteria te benaderen en tegelijk te blijven investeren in de infrastructuur met behulp van de steun uit het Cohesiefonds.

Artikel 161, tweede alinea van het Verdrag over de Europese Unie bepaalt: "Een door de Raad (...) opgericht Cohesiefonds levert een financiële bijdrage aan de uitvoering van projecten op het gebied van het milieu en trans-Europese netwerken in de sfeer van de vervoersinfrastructuur".

Het doel is een fonds te creëren ter aanvulling van andere communautaire instrumenten voor regionale ontwikkeling, voor projecten op het gebied van milieu en vervoersinfrastructuur van algemeen belang met het oog op de bevordering van de economische en sociale cohesie en de solidariteit tussen de lidstaten.

Alleen lidstaten die een bruto nationaal inkomen (BNI) per inwoner hebben van minder dan 90 % van het communautaire gemiddelde, en die een programma hebben opgezet om te voldoen aan de criteria voor economische convergentie als bedoeld in artikel 104 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap komen in aanmerking voor steun uit het fonds.

2. Aanpassingen aan de verordening tot oprichting van het Cohesiefonds

Sinds de uitbreiding van de EU op 1 mei 2004 is het Cohesiefonds ook van toepassing op de tien nieuwe lidstaten, alsook op de drie begunstigde lidstaten van de EU-15 (Spanje, Portugal, Griekenland) voor het einde van de periode 2000-2006. Ierland krijgt geen steun meer sinds 1.1.2004 en vanaf 1.1.2007 voldoet Spanje niet meer aan de criteria om in aanmerking te komen voor subsidie uit het Cohesiefonds.

Het voorstel van de Commissie is goed afgestemd op de behoeften van de uitgebreide Unie met een grotere discrepantie tussen de lidstaten en de regio's alsook op de aanmoediging van de solidariteit en de economische en sociale cohesie. Dankzij de steun van het Fonds zullen de minder ontwikkelde regio's kunnen genieten van de doelstelling "convergentie".

Uw rapporteur meent echter dat er aan de verordening essentiële aanpassingen moeten worden aangebracht:

Het is belangrijk om de **financiële middelen van het Cohesiefonds** van 18 miljard euro (voor

¹ Verordening (EG) nr. 1164/94, gewijzigd bij verordeningen (EG) nr. 1264/1999 en (EG) nr. 1265/99.

de periode 2000-2006) op te trekken tot 62,99 miljard euro gezien het feit dat meer dan de helft van de lidstaten bijstand geniet van het Cohesiefonds. De uitbreiding van het toepassingsgebied voor bijstand van het Cohesiefonds stemt overeen met de bijbehorende bepalingen van het Verdrag, strookt met de prioriteiten die in Lissabon werden overeengekomen en past in de duurzame ontwikkeling die in Göteborg werd vastgelegd. Zo kan er dus tegemoet worden gekomen aan de belangrijkste financieringsbehoeften van begunstigde lidstaten op het vlak van milieu en vervoer. De communautaire financiering moet evenwichtig worden verdeeld tussen milieu- en vervoersectoren die in aanmerking komen voor subsidie. Voor een zekere flexibele toepassing van de steun van het fonds is het echter van belang dat deze aan de behoeften van elke lidstaat wordt aangepast.

De trans-Europese transportnetwerken, en in het bijzonder de projecten van Europees belang en de milieu-infrastructuur, blijven de prioriteiten voor het Cohesiefonds. Een nieuw element van de verordening is dat het Cohesiefonds overeenkomstig de prioriteiten van Göteborg zijn bijdrage aan een duurzame ontwikkeling zal versterken. Zo is er voortaan financiering mogelijk van projecten op het gebied van vervoer, buiten de trans-Europese netwerken, en met name spoorwegvervoer, binnen- en zeevaarwegen, multimodale vervoersprogramma's, duurzaam stadsvervoer, en op gebieden die een duurzame groei met een milieudimensie stimuleren, zoals de sleutelsectoren met betrekking tot een efficiënt energiegebruik en hernieuwbare energiebronnen.

De Commissie onderstreept in overweging 1 het belang van de huidige verordening om de opdracht van het Cohesiefonds ten opzichte van dat nieuwe kader te verduidelijken, met name op het vlak van de algemene bepalingen. Gezien de problemen die zich in de huidige programmeringsperiode hebben voorgedaan en met het oog op een betere werking in de toekomst en voor een grotere transparantie, meent uw rapporteur dat de **grote projecten**, die het belangrijkste actie-instrument van het Cohesiefonds zijn, en **de financiering van de technische bijstand** (onderzoek, evaluaties, expertises, statistieken etc) uitdrukkelijk in de huidige verordening moeten worden opgenomen. Zulke transparantie druist niet in tegen de vereenvoudiging van de uitvoering van het regionale beleid, maar onderstreept de opdracht en het belang van grote projecten voor de programma's van het Cohesiefonds.

Met het oog op een gunstiger synergie worden voor de periode 2007-2013 het Cohesiefonds en het EFRO, in het geval van vervoers- en milieu-infrastructuurprojecten, volgens een systeem van uniforme programmering beheerd. De grote projecten waarvan de totale kosten hoger zijn dan 25 miljoen euro voor milieuprojecten of hoger dan 50 miljoen euro voor projecten op andere gebieden worden afzonderlijk door de Commissie goedgekeurd, maar worden in het kader van de desbetreffende programma's beheerd. Het is wenselijk dat het Cohesiefonds **binnen de nationale kaders zijn eigen prioriteiten**, los van die van het EFRO, formuleert.

Artikel 3, lid 3 van de huidige verordening bepaalt dat de kosten voor de aankoop van terreinen die hoger zijn dan 10% van de totale subsidiabele kosten van het betrokken project worden uitgesloten van steun. In bepaalde gevallen verhindert **de limiet van 10% van de kosten voor aankoop van terreinen** dat een project in het kader van het Cohesiefonds wordt uitgevoerd. Uw rapporteur meent dat het noodzakelijk is om een flexibiliteitsclausule in te voeren die in bepaalde gevallen een ontheffing mogelijk maakt zodat de bestemming van subsidiabele uitgaven flexibeler kan worden bepaald, om het project te kunnen

verwezenlijken. Tegelijk moet een flexibiliteitsclausule met een doeltreffend controlemechanisme samengaan om fraude en corruptie te voorkomen.

Ondanks de vereenvoudiging, de decentralisatie en de strategischer aanpak van de programmering, zou de Commissie een **lijst met indicatieve prioriteiten** moeten opstellen in de programmeringsfase voor de kwaliteit en de evaluatie van de resultaten van projecten, alsook voor de doeltreffendheid van de communautaire financiering.

Een "**premiesysteem**", in de vorm van een "communautaire reserve ten behoeve van de kwaliteit en de prestatie" wordt alleen ingesteld voor de structuurfondsen (artikelen 20, 48, 49 van het voorstel voor een algemene verordening). De doelstelling van het Cohesiefonds is anders dan die van de structuurfondsen. Het fonds is namelijk bedoeld ter vervanging van nationale begrotingsuitgaven, ter ondersteuning van projecten in de begunstigde lidstaten, zonder onderscheid te maken tussen interne regio's. Het Cohesiefonds is uiterst belangrijk voor de periode 2007-2013, daar na de uitbreiding meer dan de helft van de lidstaten in aanmerking komt voor steun. Bovendien zal het communautaire budget drie keer zo hoog zijn als dat van de vorige periode. Daarom is het belangrijk dat de bijdrage van het Cohesiefonds aan de verwezenlijking van de economische en sociale cohesie correct wordt geëvalueerd en dat de vooruitgang die wordt geboekt door de best presterende lidstaten wordt beloond. Om de landen en hun regio's te motiveren tot de keuze en uitwerking van kwaliteitsprojecten met een Europees belang, zou een "premiesysteem" moeten worden ingevoerd, gebaseerd op bepaalde hoofdcriteria zoals de kwaliteit van het voorgestelde en voltooid project, de capaciteit van de begunstigde lidstaat om de toegekende budgetten uit het Cohesiefonds uit te geven, de uitvoering van het project, het transnationale karakter van een project, de inspanningen ten behoeve van duurzame ontwikkeling, de mate van samenwerking en de coördinatie van maatregelen tussen buurlanden op het gebied van vervoer en milieu, de bijdrage van een project aan hernieuwbare energiebronnen of de ecologische behandeling van afval.

Momenteel neigt het cohesiebeleid, in toepassing van het subsidiariteitsbeginsel, naar een geleidelijke en wenselijke versterking van de rol van de regionale actoren. Voor de tenuitvoerlegging is echter de technische en bestuurlijke capaciteit op lokaal niveau niet altijd afgestemd op deze nieuwe rol. Specifieke begeleidingsmaatregelen en de toepassing van het systeem van "**best practices**" zouden de nationale en regionale bestuursinstanties bij het beheer van de ontvangen middelen kunnen ondersteunen.

De invoering van de toepassing van de automatische annuleringsregel (**de N+2-regel**) in het Cohesiefonds, waarvoor nu dezelfde regels gelden als voor het EFRO en het ESF, moet een snel gebruik van de middelen van het Cohesiefonds stimuleren. Uit de huidige periode is gebleken dat deze regel voor een doeltreffende discipline zorgt bij de zorgvuldige en nauwkeurige voorbereiding van projecten en het beheer van de structuurfondsen. De toepassing van de N+2-regel op de subsidies uit het Cohesiefonds moet echter aandachtig worden gevolgd, aangezien deze van een andere aard zijn dan die van de structuurfondsen. Uw rapporteur meent dat een overgangperiode van drie jaar een mooi compromis vormt tussen de verplichting van de begunstigde lidstaat om de budgetten binnen twee jaar na de toewijzing ervan uit te geven en de beheersproblemen van grote projecten.

In de discussies over de toekomst van het Cohesiefonds speelt de uitbreiding een grote rol

aangezien meer dan de helft van de lidstaten in aanmerking komt voor steun uit het Cohesiefonds.

De minder welvarende landen moeten grote investeringen doen om de meer ontwikkelde buurlanden in te halen en hun groeicapaciteit te vergroten. De afschaffing van steun aan lidstaten die verschillende jaren fondsen hebben ontvangen uit het Cohesiefonds en van wie het bruto nationale inkomen (BNI) per inwoner van het communautaire gemiddelde 90% bedraagt zal van invloed zijn op de economie van die landen. De afschaffing zou de vooruitgang die dankzij het Cohesiefonds gemaakt werd wel eens ongedaan kunnen maken en zou niet alleen een weerslag hebben op het betrokken land, maar ook op de stabiliteit van de Gemeenschap op het vlak van economische en sociale cohesie.

Hoewel er bij een dergelijke regeling grote technische en financiële moeilijkheden bestaan, meent uw rapporteur dat het opportuun is om voor de lidstaten die niet langer in aanmerking komen voor steun van het Cohesiefonds **een overgangsregeling toe te passen, waarbij de steun geleidelijk aan uitdooft**. Dit moet een tijdelijke overgangsregeling zijn die tot de lopende projecten wordt beperkt.

De verordening tot oprichting van het Cohesiefonds moet tijdig in werking treden opdat de nieuwe projecten, in het kader van de nieuwe programmeringsfase, vanaf 1 januari 2007 operationeel kunnen zijn.

24.5.2005

ADVIES VAN DE BEGROTINGSCOMMISSIE

aan de Commissie regionale ontwikkeling

inzake het voorstel voor een verordening van de Raad tot oprichting van het Cohesiefonds (COM(2004)0494 – 2004/0166(AVC))

Rapporteur voor advies: Nathalie Griesbeck

BEKNOPTE MOTIVERING

ALGEMENE ASPECTEN

De Begrotingscommissie stelt voor een advies aan de Commissie regionale ontwikkeling goed te keuren inzake COM(2004)0494. Dit voorstel voor een verordening van de Raad valt onder de instemmingsprocedure van het Parlement overeenkomstig artikel 75 van zijn Reglement.

De Commissie regionale ontwikkeling is de commissie ten principale. Zij stelt voor gebruik te maken van artikel 75, lid 3 van het Reglement en het Parlement een **interim-verslag** over het Commissievoorstel voor te leggen. De Commissie regionale ontwikkeling zou dit verslag op 24 mei 2005 moeten goedkeuren.

Het voorstel COM(2004)0494 vormt een onderdeel van een wetgevingspakket van vijf documenten betreffende het cohesiebeleid (voor meer details zie de beknopte motivering bij het advies betreffende de algemene bepalingen).

Het EG-Verdrag bepaalt dat een Cohesiefonds zal worden opgericht dat een financiële bijdrage levert aan projecten op het gebied van milieu en trans-Europese netwerken in de sfeer van de vervoersinfrastructuur (artikel 161, tweede alinea).

Het Cohesiefonds is ingesteld door Verordening (EG) nr. 1164/94¹ van de Raad van 16 mei 1994 en daarbij is voor het eerst de tenuitvoerlegging ervan geregeld. Deze verordening is vervolgens gewijzigd, met name door de Verordeningen (EG) nr. 1264/1999² en 1265/1999³ van 21 juni 1999. Na de uitbreiding van de Unie op 1 mei 2004 geldt het Cohesiefonds tot eind 2006 voor de tien nieuwe lidstaten, evenals, voor het laatste deel van de periode 2000-

¹ PB L 130 van 25.5.1994, blz. 1.

² PB L 161 van 26.6.1999, blz. 57.

³ PB L 161 van 26.6.1999, blz. 62.

2006, voor de drie lidstaten die voorheen reeds steun uit het Cohesiefonds ontvingen (Spanje, Portugal en Griekenland).

Het Cohesiefonds moet bijdragen aan de doelstelling “convergentie van de minst ontwikkelde lidstaten en regio’s” via een financiële deelneming in de operationele programma’s in het kader van deze doelstelling.

In het kader van de hervorming van de tenuitvoerlegging van het cohesiebeleid, die in het in februari 2004 door de Commissie goedgekeurde derde verslag over de cohesie is aangekondigd, wordt de bijstandsverlening uit het Cohesiefonds in de meerjarenprogrammering van de Structuurfondsen geïntegreerd. Volgens de Commissie worden bij deze hervorming de fundamentele beginselen die dit beleid waardevol maken (meerjarenprogrammering, partnerschap, evaluatie, gedeeld beheer) behouden, terwijl tegelijkertijd een globaal evenwicht is gezocht tussen versterking van de strategische dimensie enerzijds en vereenvoudiging van de uitvoering anderzijds.

De toetreding van nieuwe lidstaten op 1 mei 2004, die alle in aanmerking komen voor steun uit het Cohesiefonds, en het bestaan van nieuwe en omvangrijke financiële behoeften in die landen, rechtvaardigen de uitbreiding van het bijstandsgebied van het Fonds. Zo kan het Cohesiefonds ook acties ter bevordering van de duurzame ontwikkeling met een duidelijke milieudimensie financieren, zoals energie-efficiëntie en hernieuwbare energiebronnen en, op het gebied van vervoer buiten de trans-Europese netwerken om, spoorvervoer, vervoer via de binnenwateren en over zee, multimodaal vervoer en de interoperabiliteit van die vervoerswijzen, de beheersing van de hoeveelheden goederen die over de weg en door de lucht worden vervoerd, schoon stadsvervoer en collectief vervoer. Deze uitbreiding van het bijstandsgebied is in overeenstemming met de desbetreffende bepalingen van het Verdrag en met de prioriteiten waartoe door de Europese Raden van Lissabon (maart 2000) en Göteborg (juni 2001) is besloten.

De door het Cohesiefonds begunstigde lidstaten moeten zich houden aan de voorwaarden die in het Verdrag ten aanzien van de convergentieprogramma’s en buitensporige tekorten zijn vastgesteld voor lidstaten die aan de Economische en Monetaire Unie deelnemen. De tenuitvoerlegging van het Cohesiefonds is aan deze voorwaarden gebonden. Wanneer de Raad op aanbeveling van de Commissie een buitensporig overheidstekort vaststelt en de betrokken lidstaat geen effectieve maatregelen heeft getroffen, worden de vastleggingen uit hoofde van het Cohesiefonds met ingang van 1 januari van het volgende jaar geschorst. Deze schorsing wordt opgeheven zodra de Raad onder dezelfde voorwaarden vaststelt dat de betrokken lidstaat corrigerende maatregelen heeft genomen waardoor een terugkeer naar een situatie overeenkomstig het Verdrag en de besluiten van de Raad mogelijk is.

FINANCIËLE ASPECTEN

Enkel lidstaten met een bruto nationaal inkomen (BNI) per hoofd van de bevolking dat minder bedraagt dan 90% van het communautaire gemiddelde, komen voor steun in aanmerking.

Op basis van het Commissievoorstel en afhankelijk van de resultaten van de besprekingen over de financiële vooruitzichten, belopen de beschikbare vastleggingskredieten voor alle

Structuurfondsen voor de periode 2007-2013 336,194 miljard euro, uitgedrukt in prijzen van 2004.

Het Cohesiefonds financiert de doelstelling "convergentie" die beschikt over 264 miljard euro (78,54% van de totale middelen). Het voorstel past in het kader van de toekomstige Europese Unie met 27 lidstaten.

CONCLUSIES

Aanbevelingen van de rapporteur voor advies

De Begrotingscommissie verzoekt de ten principale bevoegde Commissie regionale ontwikkeling onderstaande aanbevelingen in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

Het Europees Parlement,

1. preciseert dat de kredieten die in het voorstel voor een verordening worden vermeld, uitsluitend betrekking hebben op de periode die begint met het begrotingsjaar 2007 en louter indicatief zijn totdat een akkoord is bereikt over de financiële vooruitzichten voor de periode 2007 en volgende jaren;
2. gaat ervan uit dat, eens de volgende financiële vooruitzichten zijn goedgekeurd, de Commissie naargelang het geval de bedragen zal bevestigen die in het voorstel voor een verordening zijn vermeld of zo nodig de aangepaste bedragen ter goedkeuring aan het Europees Parlement en de Raad zal voorleggen, waarbij de verenigbaarheid met de maxima wordt gewaarborgd;
3. benadrukt de strategische en prioritaire dimensie van de programmering die tot doel heeft het cohesiebeleid relevanter te maken;
4. herinnert aan en benadrukt de rol van het Europees Parlement als autoriteit die voor begrotingskwesties op dit gebied besluiten neemt;
5. verzoekt de Raad en de Commissie, overeenkomstig artikel 3 van het Financieel Reglement, in de financiële stukken een jaarlijkse opsplitsing te maken van de vastleggingskredieten die de Commissie voorstelt;
6. dringt erop aan dat de presentatie van de begroting voor het Cohesiefonds beter en duidelijker wordt door de begrotingslijnen voor elk van de drie begrotingsgebieden waarvan sprake in artikel 2 van het voorstel voor een verordening COM(2004)0494 te splitsen;
7. herinnert er ten slotte aan dat het Cohesiefonds onder de bepalingen van het Financieel Reglement valt en dringt bijgevolg aan op de eerbiediging ervan.

PROCEDURE

Titel	Voorstel voor een verordening van de Raad tot oprichting van het Cohesiefonds
Document- en procedurenummers	COM(2004)0494 – 2004/0166(AVC)
Commissie ten principale	REGI
Medeadviserende commissie(s) Datum bekendmaking	BUDG
Nauwere samenwerking	
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Nathalie Griesbeck 20.9.2004
Behandeling in de Commissie	11.4.2005 23.5.2005
Datum goedkeuring amendementen	23.5.2005
Uitslag eindstemming	voor: 19 tegen: 0 onthoudingen: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Gérard Deprez, Valdis Dombrovskis, Markus Ferber, Nathalie Griesbeck, Catherine Guy-Quint, Ville Itälä, Anne Elisabet Jensen, Wiesław Stefan Kuc, Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, Janusz Lewandowski, Vladimír Maňka, Mario Mauro, Gérard Onesta, Antonis Samaras, Esko Seppänen, László Surján, Ralf Walter
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Robert Navarro
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 178, lid 2)	

25.4.2005

ADVIES VAN DE COMMISSIE VERVOER EN TOERISME

aan de Commissie regionale ontwikkeling

inzake het voorstel voor een verordening van de Raad tot oprichting van het Cohesiefonds (COM(2004)0494 – 2004/0166(AVC))

Rapporteur voor advies: Josu Ortuondo Larrea

SUGGESTIES

De Commissie vervoer en toerisme verzoekt de ten principale bevoegde Commissie regionale ontwikkeling onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

1. Aan het eind van artikel 2, punt 1, de volgende zinsnede toevoegen:

"en gewijzigd bij besluit (EG) nr. 884/2004/EG;"

2. Aan artikel 4 het volgende lid 4 bis toevoegen:

4 bis. De onderhavige verordening belet de Raad niet het Cohesiefonds gedurende de periode 2007-2013 jaarlijks in afnemende mate in te zetten voor lidstaten waarvan de rijkdom meer dan 90% bedraagt van het Europese gemiddelde door de statistische gevolgen van de toetreding per 1 mei 2004 van tien nieuwe lidstaten tot de Europese Unie.

3. Artikel 2, punt 3 als volgt redigeren:

"acties ter bevordering van de duurzame ontwikkeling met een duidelijke milieudimensie, zoals energie-efficiëntie en hernieuwbare energiebronnen en, op het gebied van vervoer buiten de trans-Europese netwerken om, aan snelwegen gelijkwaardige wegen of hoofdwegen die de Trans-Europese netwerken met elkaar verbinden, spoorvervoer (met inbegrip van rollend materieel), vervoer via de binnenwateren en over zee, multimodaal vervoer en de interoperabiliteit van die vervoerswijzen, de beheersing van de hoeveelheden goederen die over de weg en door de lucht worden vervoerd, schoon stadsvervoer en openbaar vervoer (met inbegrip van rollend materieel en wegeninfrastructuur voor touringcar- en busvervoer)."

BEKNOPTE MOTIVERING

De Commissie heeft een nieuwe verordening van de Raad over het Cohesiefonds voorgesteld. De goedkeuring van dit voorstel voor een verordening verloopt via de instemmingsprocedure. De onderhavige verordening beoogt vooral de taak en de specifieke uitvoeringsbepalingen van het Cohesiefonds nader aan te geven, met name ten aanzien van de voorwaarden voor de bijstandsverlening en het toepassingsgebied van het fonds. Er zij op gewezen dat de lidstaten en regio's voor financiële steun van het fonds in aanmerking komen op basis van de regels die zijn neergelegd in het voorstel voor een verordening van de Raad inzake de algemene bepalingen over het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds (COM(2004)0492).

In onderhavig voorstel voor een verordening worden de reikwijdte van de bijstand en de regels voor het in aanmerking komen van deze bijstand van het fonds neergelegd.

Inhoud van het voorstel voor een verordening

Het Cohesiefonds zal de Trans-Europese vervoersnetwerken steunen en met name de projecten van Europees belang, zoals die zijn genomen in besluit nr. 1692/96/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 1996 over de communautaire richtsnoeren voor de ontwikkeling van een Trans-Europees vervoersnet (PB L 228 van 9.9.1996, blz. 1). Het spreekt vanzelf dat uw rapporteur wil dat in de betrokken projecten de projecten zijn opgenomen die vermeld staan in de bijlage bij beschikking nr. 884/2004/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende wijziging van bovengenoemde beschikking (PB L 167 van 30.4.2004, blz. 1), die momenteel een uitgebreide lijst met projecten omvat, teneinde rekening te houden met de behoeften van de nieuwe lidstaten en de prioriteiten van de andere lidstaten.

Uw rapporteur voor advies constateert tevens dat het Cohesiefonds naast de Trans-Europese netwerken vooral geld wil uittrekken voor spoorvervoer, vervoer via de binnenwateren en over zee, multimodaal vervoer en de interoperabiliteit van die vervoerswijzen, de beheersing van de hoeveelheden goederen die over de weg en door de lucht worden vervoerd, schoon stadsvervoer en collectief vervoer.

Bij het andere artikel (art. 4) gaat het erom dat als de Raad constateert dat het overheidstekort van een bepaalde lidstaat buitensporig is, dit gevolgen voor het Cohesiefonds met zich brengt.

Opmerkingen van de rapporteur

Het voorstel voor een verordening onderscheidt zich op twee belangrijke gebieden van de vorige verordening. In het onderhavige voorstel is geen systeem opgenomen om het Cohesiefonds te beheren en te controleren. Ook is er geen indicatief programma van de jaarlijkse uitgaven over een bepaalde planningsperiode, bijvoorbeeld van 2007 tot 2013.

Wat het eerste aspect betreft, kan worden geconstateerd dat de regels inzake beheer en controle al zijn neergelegd in het voorstel voor een verordening inzake de algemene bepalingen. Deze aanpak die een gecoördineerde programmering van de drie fondsen

(regionaal, sociaal en cohesie) beoogt om de doelstellingen van convergentie, regionale concurrentie en territoriale samenwerking beter te bereiken, verdient alle begrip.

Desalniettemin omvat noch het onderhavige voorstel voor een verordening, noch het voorstel voor een verordening inzake de algemene bepalingen een jaarlijkse verdeling van de kredieten van het Cohesiefonds over een bepaalde programmeringsperiode.

Het is dus onmogelijk na te gaan welke steun het Cohesiefonds kan bieden aan het vervoersbeleid, met inbegrip van de Trans-Europese netwerken in de betrokken landen, zelfs als het bedrag voor de doelstelling "convergentie" bekend is.

Er zij op gewezen dat het Cohesiefonds slechts van toepassing is op landen waarvan de rijkdom niet meer bedraagt dan 90% van het gemiddelde Europese BBP. In dit opzicht heeft de EU-uitbreiding voor een statistisch effect gezorgd waardoor enkele landen van het Europa van Vijftien buiten de boot vallen. In het licht hiervan acht uw rapporteur het wenselijk dat de Raad bij het goedkeuren van het Cohesiefonds een zekere flexibiliteit aan de dag legt.

PROCEDURE

Titel	Voorstel voor een verordening van de Raad tot oprichting van het Cohesiefonds
Procedurenummer	COM(2004)0494 – 2004/0166(AVC)
Commissie ten principale	REGI
Medeadviserende commissie Datum bekendmaking	TRAN
Nauwere samenwerking	
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Josu Ortuondo Larrea 2.9.2004
Behandeling in de commissie	16.3.2005 18.4.2005
Datum goedkeuring suggesties	19.4.2005
Uitslag eindstemming	voor: 35 tegen: 3 onthoudingen: 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Margrete Auken, Inés Ayala Sender, Etelka Barsi-Pataky, Sylwester Chruszcz, Paolo Costa, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Christine De Veyrac, Armando Dionisi, Petr Duchoň, Saïd El Khadraoui, Robert Evans, Mathieu Grosch, Ewa Hedkvist Petersen, Jeanine Hennis-Plasschaert, Stanisław Jałowiecki, Georg Jarzembowski, Dieter-Lebrecht Koch, Jaromír Kohlíček, Jörg Leichtfried, Bogusław Liberadzki, Evelin Lichtenberger, Erik Meijer, Janusz Onyszkiewicz, Josu Ortuondo Larrea, Willi Piecyk, Luís Queiró, Reinhard Rack, Luca Romagnoli, Gilles Savary, Ingo Schmitt, Dirk Sterckx, Gary Titley, Marta Vincenzi, Corien Wortmann-Kool, Roberts Zile
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers	Fausto Correia, Zita Gurmai, Willem Schuth
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 178, lid 2)	

PROCEDURE

Titel	Voorstel voor een verordening van de Raad tot oprichting van het Cohesiefonds	
Document- en procedurenummers	COM(2004)0494 – 2004/0166(AVC)	
Rechtsgrondslag	art. 161 EG	
Reglementsartikel(en)	art. 75, lid 3	
Datum raadpleging EP		
Commissie ten principale Datum bekendmaking	REGI art. 75, lid 3	
Medeadviserende commissie(s) Datum bekendmaking	BUDG art. 75, lid 3	TRAN art. 75, lid 3
Geen advies Datum besluit	CONT 23.3.2005	ENVI 20.9.2004
Nauwere samenwerking Datum bekendmaking		
Rapporteur(s) Datum benoeming	Alfonso Andria 6.10.2004	
Vervangen rapporteur(s)		
Vereenvoudigde procedure Datum besluit		
Raadpleging Comité van de regio's Datum EP-besluit		
Behandeling in de commissie	14.3.2005	21.4.2005
Datum goedkeuring	24.5.2005	
Uitslag eindstemming	voor:	37
	tegen:	5
	onthoudingen:	5
Bij de eindstemming aanwezige leden	Alfonso Andria, Stavros Arnautakis, Elspeth Attwooll, Jean Marie Beaupuy, Rolf Berend, Adam Jerzy Bielan, Graham Booth, Bernadette Bourzai, Bairbre de Brún, Giovanni Claudio Fava, Gerardo Galeote Quecedo, Iratxe García Pérez, Eugenijus Gentvilas, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Ambroise Guellec, Pedro Guerreiro, Gábor Harangozó, Marian Harkin, Konstantinos Hatzidakis, Jim Higgins, Mieczysław Edmund Janowski, Gisela Kallenbach, Tunne Kelam, Miloš Koterec, Constanze Angela Krehl, Jamila Madeira, Sérgio Marques, Miroslav Mikolášik, Francesco Musotto, Lambert van Nistelrooij, István Pálfi, Markus Pieper, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Elisabeth Schroedter, Alyn Smith, Grażyna Staniszevska, Catherine Stihler, Margie Sudre, Kyriacos Triantaphyllides, Oldřich Vlasák, Vladimír Železný	
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Inés Ayala Sender, Simon Busuttil, Brigitte Douay, Stanisław Jałowiecki, Ana Mato Adrover, Mirosław Mariusz Piotrowski	
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 178, lid 2)		
Datum indiening – A6	7.6.2005	A6-0178/2005
Opmerkingen	...	